

*Ігор ЛІКАРЧУК,
екс-керівник Українського центру
оцінювання якості освіти
«Школи не можуть знайти хороших
вчителів» (витяг),
портал «Освіта.UA», 12.05.2016 р.*

Про хороших вчителів

«Із розмови з директором (Щасливської ЗОШ на Київщині.- Ред.), відчув, що од-нією з найбільших проблем цього закладу є та, що вони не можуть знайти хороших вчителів. Люди з дипломами про педагогічну освіту є. Справжніх вчителів серед них немає. Директор відверто називає педуніверситети, випускників яких він не хоче пускати навіть на поріг школи, розповідає про зустріч із деканом іншого педуніверситету, який відверто каже, що порадити будь-кого із випускників для роботи в цьому закладі не може... Ось так.

А поки пишуться Концепції педагогічної освіти (на моїй пам'яті це уже буде чи не п'ята), проводяться наради, приймаються студенти на навчання в педуніверситети (лише в одному драгоманівському підготовка ведеться за 14 спеціальностями, які не мають жодного відношення до освіти), директор потужного закладу, який хоче знайти ХОРОШОГО СПРАВЖНЬОГО ВЧИТЕЛЯ, цього зробити не може. І вимушений оплачувати витрати на бензин учителю, якого він запросив викладати один із предметів, щоб той міг доїхати до закладу з найближчого райцентру. А що робити? Замість вчителя наради й Концепції в клас до учнів не приведеш.

---

*«Ігор Лікарчук: директора потрібно не обирати, а наймати» (витяг)
портал «Освіта.UA», 13.06.2016 р.*

Про вибори директора школи

Уже кілька днів спостерігаю за тим, як у соцмережах розливається море сліз розчуження від того, що Департамент освіти м. Києва оголосив новий конкурс на зайняття посад директорів шкіл і завідуючих дитячими садочками. Так і хочеться сказати: "Шукали, шукали ... і знайшли сокирку під лавкою". Бо, начебто, конкурс гарантує, що до закладів освіти прийдуть нові люди, добрі менеджери, не хапуги, не учителя- і дитино-ненависники...

Тобто, якісь конкурсні комісії оберуть ангелів, щоб ті натягли на себе директорські мундири. Авжеж. Дочекається. Як не можна зрозуміти просту істину: директора будь-якого освітнього закладу потрібно НЕ ОБИРАТИ, А НАЙМАТИ НА РОБОТУ. І рішення приймати не результатом, як він, образно кажучи, "співав і танцював" під час конкурсу, а за його суто професійними навичками, готовністю до виконання функцій менеджера, професійними знаннями, рекомендаціями з попереднього місця роботи.

Короткий висновок: досить нам уже ігрищ у, начебто, демократію. Директорів закладів освіти потрібно наймати на роботу як менеджерів з конкретно визначеними

завданнями та функціями на конкретний термін. Найм мають робити піклувальні ради. Звичайно, не ті оперетково-ручні утворення, які є сьогодні в школах, а СПРАВЖНІ ПІКЛУВАЛЬНІ РАДИ. І реформу системи управління я розпочав би із створення таких.

---

*Блог «Ігор Лікарчук: змінити підручники легше, аніж учителя» (витяги)
портал «Освіта.UA», 08.06.2016 р.*

Щодо корінної проблеми розвантаження програм

«Прочитав я це повідомлення (*Про громадське обговорення проектів навчальних програм початкової школи.- Ред.*), й подивився свій архів. У 1966 р. в постанові Центрального комітету компартії України й тодішньої Ради міністрів УРСР було написано так: "забезпечити подолання перевантаження учнів шляхом вивільнення навчальних програм і підручників від зайвої деталізації і другорядного матеріалу"...

Не хочу проводити ніяких аналогій. І наводжу цей приклад лише для обґрунтування наступної думки. Ніколи не будуть розроблені навчальні програми й підручники, які б задовольняли всіх. Навіть, якщо над ними будуть працювати не 300 вчителів, як зазначено в повідомленні, а 3000. Бо життя не стоїть на місці. Розвантаження (дуже не хочу вживати слово "спрощення") має полягати **в зміні сутності й технологій педагогічного процесу** (*виділення наше.-Ред.*) в результаті чого навчання має стати цікавою працею.

А від того, що вчителям, які НЕ ХОЧУТЬ і НЕ МОЖУТЬ працювати за новими технологіями, не знають і не розуміють їх, **НІЧОГО НЕ ЗМІНІТЬСЯ**. Це уже проходили. І не раз. **Але змінити програми та підручники набагато легше, аніж учителя** (*виділення наше.-Ред.*). Ось тут і корінь проблеми.»
